

SLOVENEČ.

Političen list za slovenski národ.

Pe pošti prejeman velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.
V administraciji prejeman velja: Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za en mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto.
Posamezne številke veljajo 7 kr.
Naročnino prejema opravišтво (administracija) in ekspedicija, Semeniške ulice št. 2, II., 28.

Naznanila (inserati) se sprejemajo in velja trisopna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr. če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.
Rokopisi se ne vračajo, ne frankovana pisma se ne sprejemajo.
Vredništvo je v Semeniških ulicah h. št. 2, I., 17.
Izhaja vsak dan, izven nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 108.

V Ljubljani, v soboto 11. maja 1889.

Letnik XVII.

Važnost obrtnih šol.

Dokler je vladala nemška ustavoverna in — *sit venia verbo* — liberalna stranka, brigala se je samo za koristi velekapitalistov, industrijev in trgovcev, skrb za kmeta, malo obrtništvo in tovarniške delavce bila jej je deveta briga. Koristi politične svobode življali so samo nemški liberalci, ki so vsled njim ugodnega volilnega reda skoro povsod imeli nadpolovično večino nad ogromno maso ljudstva, ki je za ustavoverne vlade moralo prenašati vsa državna bremena, nasprotno pa so bogati tovarnarji in bankirji plačevali državne prave bagatele.

Stoprav konservativna desnica je razširila volilno pravico, preustrojila obrtniški red, ter jela skrbeti za delavsko ljudstvo po tovarnah, katero so bogati tovarnarji izkoriščali kot stroje, dokler je mogel kdo še delati; ko tega ni mogel, zapodili so ga in odpustili neusmiljeno iz dela. V tem oziru gre edina zasluga desnici v državnem zboru v prospeh delavstva; liberalni kričarji ni ganili niso s prstom.

Nedavno izšlo je letno izvestje obrtnih nadzornikov, kojemu se le malo publikacij more primerjati, kajti tu se podaje dokaz, kako zaslužno je vsako delovanje, posvečeno v prospeh dela in delavstva. O poslovanju naših obrtnih nadzornikov izraža se tujina jako pohvalno. Da, celo vodja nemških socijalistov, Bebel, piše: „Povsem treba avstrijskim obrtnim nadzornikom dati spričevalo, da delokrožje svoje pojmi strogo in vestno. Smatrajo se za varuhe delavcev, ne da bi zatajevali njih hib. Mnogim nemškim tovarniškim nadzornikom bodi strogo in stvarno poslovanje avstrijskih kolegov v dober vzgled!“

Obrtni nadzorniki, kojim je bdeti nad zdravstvenimi razmerami in gledé preskrbljevanja delavcev, zaslišavati njih pritožbe, razsojevati njih spore

z delodajalci, imajo jako težko stališče, ako se pomisli, da se v Avstriji nabaja 370.000 obrtnikov, kojih delavnice in zavode imajo nadzirati in pregledovati nadzorniki. V petletni dōbi obstoja obrtnih nadzornikov nadzirali so poslovanja po 16.096 zavodih, v katerih je bilo nameščenih 1.253.059 delavcev; v minoletem letu obiskali so nadzorniki 4068 obrtnih zavodov, v kojih je poslovalo 265.393 delavcev.

V poročilu osrednjega obrtnega nadzornika, dvornega svetnika dr. Migerke, ki je odgovoren trgovinskemu ministerstvu, povdarja se osobito gledé povzdige delavstva na povzdigo šolstva in boljše vzgojevanje žene. S tema dvema točkama hočemo se tu nekoliko baviti. Pred vsem čitamo tu o vplivu šole na razvoj obrtništva. Dr. Migerka piše:

Mnogo veselega obsejajo izvestja posameznih nadzornikov o šolah, ki spadajo v področje njihovega poslovanja. V izvestjih izražajo vsi željo, naj bi se te šole vedno bolj množile in zanje jednako skrbeli poklicani faktorji. Baš delavec, ki premnogokrat v svojem življenji spoznava, kake posledke ima zanj nedostatek vednostij, vé ceniti, kaka dobrota je za njegove otroke primerno šolsko izobraženje. Nasprotno pa najspretnější in najbogatejší podjetniki prečesto uvidevajo v nedostatku dobrih delavnih močij veliko, samo po dolgi dōbi in z mnogimi žrtvami odstranjeno zapreko.“

Splošno poročilo dalje pravi, kako je potrebno, da se obrača v prihodnje večja skrb, nego doslej, poklicu ženā, koji ima zlasti med delavci pomen, ki se ne dá dovolj visoko oceniti, ter končuje: „Z ozirom na to, da je samo oni poskus praktičen, ki meri na to, povzdigniti gospodarske in pravne sile naroda, mora biti težišče teh naporov, ki se hoté nazivljati „humanni“ in imajo vzgojevati za delo v istini zmožne ljudi, vtemeljeno na šoli in boljši vzgoji delavskih ženā.“

Pridržujé si podrobneje razpravo o uradni delavnosti obrtnega nadzornika za Krausko, gospoda dr. Pogačnika, dodajemo k splošnjemu napominanemu poročilu, da potreba splošnjega in strokovnega izobraženja za delavce se v obče priznava vsestransko, in se je zlasti v poslednjih letih z ustanovo mnogih in raznih učilišč temu odpomoglo tudi pri nas v Ljubljani. Tako sta se — in z zadoščenjem povdarjamo na tem mestu — dvorni svetnik Viljem Exner, vodja tehnologičnega muzeja na Dunaji, in prof. Oskar Beyer, obiskavši minole dni tukajšnje obrtne strokovne šole, jako laskavo in pohvalno izrazila o njih vredbi in upravi.

V poslednji dōbi se pa vrše priprave, da se zadosti i drugim zahtevam, o kojih dr. Migerka piše nastopno: „Človek, predno vstopi v praktično življenje, treba poleg elementarnih věd in v šoli vcepljenih znanostij mišljenja, tudi podlage za bodoči razvitek značaja; vplivanje v tem smeru često pogreša dom, torej treba skrbeti, da bi bil nadomeščen ta nedostatek s šolo.“ Izobražba in vzgoja — to je vevlačni, pravni in gospodarski namen; strokovna izobražba pa je pogoj izbornega izdelka, blaga, procvitanja novih delavnih strok; in vzgoja značaja, ta je pa zopet pogoj vspešnih, socialnih razmer.

Desnici, zlasti slovenskim poslancem v državnem zboru, pripada tudi zasluga, da se je v državi naši oživotvorila institucija obrtnih nadzornikov, kojim je glavni namen: braniti delavstvo zoper pretiranosti silnih in imovitih delodajalcev!

Dolenjska železnica.

Govor državnega poslanca Šukljeja v državno-zborski seji

dné 10. aprila 1889.

Izpregovoriti hočem le nekaj besed o zgradbi takoimenovane dolenjske železnice, in sicer bodem to storil v zvezi z razpravami, katere smo čuli od

LISTEK.

Zavetišče.

(Zgodovinska povest. Češki spisal Al. Dostál, prevel —r—.)

II.

Na tópeljski trdnjavi je bilo šumno, živo. Grajska družina v novih oklepih, s svetlimi čeladami, z meči na lepih jermenih je hodila po dvorišči, po nizkih nasipih. Grad Topla oblekel se je danes praznično. I stoletni krokarji na stolpu krokajo danes z nenavadnim slavnostnim glasom.

Po nasipih razvijajo se zastave in sprednja vrata so okoli in okoli okrašena z zelenim smrečjem. Grajska kapela je že od zjutraj odprta in olepšana s preprogami iz vladikovih soban. Roke so pridno delale, le oprodnik Rizek je sedel pri stolpu na široki kameneni klopici. Pihal je sicer oster veter iz gozdov, pa Rizek je bil preutrujen, da bi se bal mrzle sape, če prav je sezala do kosti. Rizek je imel praznično suknjo, oguljeno, enkrat z lisičjo kožo podšito; ob boku mu je visel širok, težak meč. Vso skrb za olepšavo in okrašnje kapele in celega gradu pustil je mlajšim tovarišem. Še-le v vojski se postavi na čelo, pa tu bi mu tako otročje delo padlo iz rok.

Rizek je bil najstarejši oproda med grajsko družino, drag in hraber Sezimov tovariš, bodi si že

pri plesu ali v kruti vojski. Že od mladih nog je opravljal službo nadkonjarja, potem se je vozil z gospodom po igrah in bojih, lovil po gozdih divjčino; zdaj pa počiva v družinski sobi pri peči in tu na klopici preživi svoja stara leta, kakor njegov gospodar v gospodskih sobanah zadovoljno.

Današnji dan bo gospodar grada izročil vse svojemu nasledniku Hroznati. Zato se je Rizek zamislil. Kako bo zdaj na gradu? Dobro je vedel, da je tudi Hroznata dobrega srca, pa ali bo tudi po hrabrosti in moči enak očetu, ker je le od matere vzrejen in redko zahaja med vojake? Po Rizkovem mnenji bi bila za mladega kneza velika napaka, ko bi bolj čislal nežnost, mīrnost in milosrčnost, kot hrabrost, ki izbija sovražnikom kopje. Rizek bi bil rad tudi Hroznato po svoji volji izredil, pa mladenič ni imel toliko nagnjenja za meč kot oče.

Zato se je zdaj stari oprodnik bal, da se vse ne predružači na gradu na škodo njemu in slavi, katero je dozdaj grad Topla pri sosedih imel, ko si bo pripeljal nevesto in bo postal gospodar očetovega posestva. „Kaj modruješ tukaj, stari godrnjač?“ vprašal je Rizka mladenič, star komaj 20 let.

Rizek predrami se iz misli, mahne z roko in reče:

„Ko bodo tebi lasje zbeleli kakor meni, ne boš se več smejal in se veselil, golobradec.“

„Pa danes bi se vendar lahko razveselil. Hroz-

nata bo pri zahodu solnea pripeljal mlado gospo, in šumno bo kakor v gospodskih sobanah, tako tudi v naši izbi do belega jutra. Le pomisli na sladko medico, divjo pečenko in vino, ki predere vse ude kot ogenj!“

Mladi oprodnik Kitka poskočivši in zavrtivši pokrivalo nad glavo zaukal je iz polnih pljuč.

„Z mlado gospo se vrne na grad novo življenje, čilo, veselo. Saj ni bilo tukaj več ostati, posebno nam mladim, katerim še glava ne plesni, kakor tebi.“

„Tudi je bilo včasih veselo, ko smo se okoli vladike zbirali, da kneza častno sprejmemo v Režno, ali ko se je na gradišči vnel ogenj in se je sovražnik valil v domovino. Koj smo bili na polji, Sezima spredaj, in na nasipih so se razvile pisane zastave. Vsem se je v žilah razvnela mlada, hrabra kri.“

„Zdaj bomo saj večkrat lovili po gozdih in na tem dvorišči se nahajamo pri igri v hvalo in občudovanje mlade gospe in njenih tovarišic, s katerimi se bo gotovo kar najbrž obdala.“

„Enake nade bi mogle tudi moje plešasto glavo pretresti, pa prav res se ne nadejam, da bi se pri nas to na dobro obrnilo. Ko bi jaz ne bil 70 let star in tako rekoč nad grobom, res bi tukaj ne zdržal. Tako tiho in mirno! Še ne spomnim se ne, da bi bil pri nas kakšen turnir. In danes se ima vse na boljše obrniti.“

(Dalje sledi.)

Nj. ekscelencije gospoda trgovinskega ministra. Na drobno ne bom razmotril ter bom le dve okoliščini naglašal.

Nj. ekscelencija je najprvo povdarjal, da je načrt te dolenske železnice že popolnoma izgotovljen in dozorel, ter je dostavil, da ga smatra za umen in gospodarski važen. Za to mu izrekam hvalo ter bom njegove besede vzel za podlago svojim nadaljnim kratkim razpravam.

V zgodovino tega načrta se ne bom spuščal, vendar pa bi opozoril mimogredé na odločilen dogodek v tej zgodovini.

Začetkoma smo si mislili dolensko železnico kot glavno progo, kot del one svetovne ceste, ki vodi iz evropskega zapada skozi zgornjo savsko dolino čez Ljubljano in preko Dolenskega na Hrvaško in v Bosno ter od tod do pristanišč na balkanskem poluotoku. V tem smislu se kranjski deželni zbor že od leta 1866 bavi s tem vprašanjem in popolnoma v tem smislu je je umevala tudi v svojem času avstrijska vlada, ko je leta 1869 takojmenovano meščansko ministerstvo sprejelo dolensko železnico v svoj železniški vspeled ter se izrečno izjavilo v tej visoki zbornici, da se bo v kratkem pričela graditi ta proga.

Isto takó se morem sklicevati na razsodbo Wüllerdorf-Urbairovo, ki se je iz istih razlogov izrekla za zgradbo te črte. Mej tem so pa premnoge zapreke navstale, ki so ovirale, da se ni vresničila ta misel. Najprvo je prišla kriza leta 1873, ki je ustavila razvoj naše železniške mreže.

Ko je ta prenehala, vstal je upor ogerske državne polovice kot zadržek, sedaj je pa zunanji položaj, ki dá naši vojni upravi toliko opraviti, da najde večinoma le na severu in vzhodu naše monarhije strategijske koristi.

Morali smo tedaj to misel skriti. Zadostovalo bi nam, ko bi se za sedaj zgradila le proga od Ljubljane do Novega Mesta, središča Dolenske, s stransko črto Grosuplje-Ribnica-Kočevje. Pravim „za sedaj“, kajti mi Kranjci smo prepričani, da se mora ta proga vsled večjega deželnega razvoja in pri tem odločilnih važnih trgovinskih in vojaških koristij sama od sebe podaljšati do hrvaških železnic. (Prav res! na desnici.)

V tem smislu se je kranjski deželni zastop v zadnjem zasedanju izjavil, da je pripravljen za ta načrt podpisati znesek pol milijona ter ob enem tirja od interesentov, da se vdeležé z zneskom 400.000 gld.

Načrt je popolnoma izgotovljen, proga je določena, doneski dežele in interesentov so zagotovljeni, preostaja tedaj le še, da stori vlada oni odločilni korak, ki bo dal Dolenski železniško zvezo, brez katere ne more več gospodarski obstati. (Dobro! Dobro! na desnici.)

Gospôda moja! Ne more se dosti naglašati, da smo na Dolenskem brez take železniške zveze na vsak način gospodarski zgubljeni. Poglejte si oni prazni kos zemlje na našem železniškem zemljevidu, kateremu mejí na eni strani glavna proga južne železnice, na drugi strani črta Zagreb-Karlovac-Reka, v severu proga Zidani Most-Zagreb, v jugu pa črta Šent-Peter-Reka. Na tej novodobni prometni puščavi — družega izraza nimam za to — vdeležuje se dežela Kranjska s površino 4500 štirjaških kilometrov in prebivalstvom 220.000 duš (Čujte! Čujte! na desnici), in kar je posebno tehtno, je to najboljši in najizdatnejši del Kranjske. Narava je te doline in hribe bogato obdarila; trta zelení, mlo podnebje pospešuje sadjerejo, tu imamo vse pogoje za temeljito obdelovanje zemlje. Toda pomanjkanje prometnih sredstev zapira ljudem razprodajalne trge ter jim manjka priložnost, da bi donašali svoje prideleke na trg. Zaradi tega — to je žalostna resnica — nazaduje pri nas kmetijstvo, namestu da bi se razvijalo. Dalje imamo jako dragocene gozde na Dolenskem. Tam so še šume, kakoršnih je le malo v srednji Evropi, prvotni gozdi, v katerih še ni donela sekira (Čujte! Čujte! na desnici), kjer še gospoduje medved, velikansko prostrane goščave. Ker pa vožnja do železnice požre že najprej ves dobiček, nemogoče nam je popolnoma, da bi sploh prišli na trg s temi dragocenimi pridelki. Tudi so bogata skladišča dobrega rujavega premoga pri Kočevju, Črnomlju in Mirni. Povsod bi se lahko na površju kopal. Ne gledé na izvažanje premoga so tedaj tukaj vsi pogoji za krepko krajevno industrijo, ki bi imela v izobilji cenega goriva. Toda gospodom mora biti samo ob sebi jasno, da bi bilo dandanes nemogoče graditi tovarne, ki bi bile 60, 70, da,

100 in več kilometrov in poleg tega še ob nesrečno izpeljanih dolenskih cestah oddaljene od železnice.

Nj. ekscelencija, častiti gospod poslanec za notranje dunajsko mesto, dr. Herbst, je v svojem današnjem govoru naglašal, kakó se razvija obrt v dotičnih krajih in kakó se je gospodarski povzdignila cela pokrajina, odkar je zgrajena železnica mej Falknovom in Graslco. Ravno to se bo gotovo zgodilo tudi na Dolenskem, tudi tukaj se bo to izkusilo, ako se bodo ustanovili pogoji, namreč železnica, ki je v resnici za Dolensko neobhodno potrebna. Gospodarstvo na Dolenskem grozovito propada, in da so razmere v zvezi s prometno bēdo, jasno je vsakemu, kdor pozná deželo. Naglašam le eno znamenje tega propada, znamenje, katero je posebno zanimivo za socijalnega politika. Znano je, da zadnjih deset let v pravem pomenu besede bežé krepki moški prebivalci iz Dolenske. Vzlic skromnosti ljudje vsled pomanjkanja prometnih sredstev nimajo zadosti za svoje potrebe ter odnašajo svojo delavno moč čez morje v Ameriko. (Čujte! na desnici.) Opozarjam Vas na izid zadnjega ljudskega števljenja dné 31. decembra 1880; naglašal bom le vzglede, in to navlaš v okrajih, kjer se ljudje ne pečajo dosti s krošnjarstvom. Dobro veste, da je v ostali Avstriji povsod skoraj isto število moških in ženskih prebivalcev. V naši državni polovici je ljudsko števljenje izkazalo okroglih 10.800.000 moških in 11.300.000 ženskih oseb. Razmerje je tedaj 48:84 moških proti 51:16 ženskih prebivalcev. Vzemimo sedaj na primer črnomaljski okraj! Tu najdemo v občini semiški, v kateri so razmere še precéj ugodne, 1050 moških in 1356 ženskih. (Čujte! na desnici.) V istem okraju pa imate občine, kakor na primer Doblje, kjer je 483 moških in 608 ženskih. V Čepljah imate 175 moških in 282 ženskih, v Dolnji Podgori 124 moških in 210 ženskih, v Radencah 168 moških in 328 ženskih. (Čujte! Čujte! na desnici.)

Tu, gospôda moja, vidite, kakó vpliva gospodarstvena revščina na našo statistiko prebivalstva. Toda izseljevanje vedno bolj napreduje, in ljudsko števljenje bo pokazalo še žalostnejše izide. Jasno je tedaj, da se mora tukaj nekaj storiti, če nočemo, da popolnoma propade dežela. (Konec sledi.)

Politični pregled.

V Ljubljani, 11. maja.

Notranje dežele.

Peticijski odsek državnega zbora je v svoji seji dne 8. t. m. razpravljaj prošnjo prvega splošnjega uradniškega društva za postavno vreditev starostnega zavarovanja zasebnih uradnikov. Poročevalca Hrena nasveti so se konečno v smislu prošnje enoglasno sprejeli.

Dela pravosodnjega odseka državnega zbora v zadevi sumarnega postopanja so dospela do poglavja „revizija“. Vsled prizadevanja poslanca Hájeke je odsek sklenil, da bo pri sumarnem postopanju nadsodišče druga in zadnja stopnja.

Ogerski državni zbor je predvčeraj dovolil dispozijski sklad. Nasproti nekemu očitjanju poslanca Pazmandy-ja se je izjavil Tisza, da se vlada uradno ne vdeležuje pariške razstave. Toda to ni krivo, marveč le splošnji položaj, če Francija raje kupuje rusko nego ogersko žito. Zatrjevati more, da Francija ravno tako sedaj, kakor poprej skuša na Ogorskem naložiti svojo glavnico.

Vnanje države.

Srbski radikali se zelo trudijo, da bi preosnovali svojo stranko. Na deželi so se v vsakem večjem okraju ustanovili podobori, kateri vsi naglašajo potrebo, da se skliče skupen shod radikalne stranke. Nič manj živahno je gibanje liberalne stranke. Volilnega boja, ki se bo vršil meseca oktobra, se bodo pa tudi naprednjaki vdeležili.

„Standard“ poroča via Dunaj dne 8. t. m. iz Sofije: „Pristaši Rusije v **Bolgariji**, ki so dosedaj priznavali Cankova za svojega vodjo, so sklenili opustiti pasivno politiko nasproti princu Ferdinandu ter slednjega potrditi za zakonitega vladarja Bolgarije.“ — Včeraj zjutraj je sodišče po posvetovanji, ki je trajalo celo noč, naznanilo razsodbo zoper znane roparje iz gorovja Rila. Pet zatožencev je bilo obsojenih na smrt, enemu izmed teh se je z ozirom na njegovo mladost zmanjšala smrtna kazen v desetletno ječo, eden je bil obsojen v dosmrtno, dva pa v dvaletno prisilno delo.

Nemško državno ministerstvo je imelo predvčeraj pod predstvom Bismarckovim sejo, v kateri se je posvetovalo o strajku rudarskih delavcev. Shod slednjih v Essenu je isti dan sklenil, da bodo vstrajali delavci pri svojih tirjavah nasproti lastnikom rudnikov. Strajkoveci dobivajo mnogo denarne podpore iz Anglije, Belgije in Silezije.

Angleška konservativna stranka je imela dne 8. t. m. shod, pri katerem je izrazil Beresford svoje

zadoščenje o glasovanji spodnje zbornice gledé mornarice. Govornik je rekel: Angleško mornarico primerjati le z mornarico drugih dežel, nima smisla, ker imajo druge države poleg mornarice tudi armado na suhem. Ko bi te države tudi izgubile mornarico, ostale bi vzlic temu sile prve vrste, ker bi še vedno imele armado, Anglija pa se mora popolnoma zanašati na mornarico. Konečno je Beresford naglašal: Na svojem potovanji v Nemčiji, Franciji in Italiji sem opazil, da so mornarice teh velesil boljše nego angleška.

Italijanska zbornica je predvčeraj obravnavala o predlogu poslanca Mussija in skrajno-levičarskih tovarišev, da se sestavi parlamentarna enketa o vojni upravi. Vojni minister in Crispi sta zahtevala glasovanje po imenih. Zbornica je konečno predlog z 278 proti 33 glasovom odklonila.

Rumunska utrjevalna dela so prenehala, toda le za nekaj dni, da senat dovoli potrebni kredit, kateremu je že pritrdila zbornica. Slednja se bo sešla k zasedanji, kakor piše poluurni „Nationalul“ dne 20. t. m. „Thelegraphul“ pravi, da je ministerski svet že izdelal načrt, s katerim se dovoljuje princu Ferdinandu letna dvornina 60.000 frankov.

Izvirni dopisi.

Iz Boštanja ob Savi, 10. maja. (Skrivnostna smrt. — Nenavadni ribji lov.) V pretečenem postnem času smo pokopali moža, čegar smrt je do zdaj skrivnostna in bode gotovo tudi ostala. Bil je mož samotarec, imel mali vinograd, v boljših letih služil na več krajih, svoja poznejša leta je bil primoran stopiti s trebuhom za kruhom. Enako je storil o minolem sv. Martinu. Podal se je po svetu, naročivši svojemu sosedu, ako se ne povrne do tistega časa, naj mu obreže njegove trtice. Odšel je po navadi. Ker se ne povrne, ne dozdeva se to nikomur čudno. Ko pride čas obrezovanja, gre sosed v njegov vinograd, toda pri hramu ga sreča hud smrad. Zdi se mu sumljiv. Naznani žandarmeriji, vrata odpró s silo, in v hramu najdejo raztresene kosti. Na zlodejstvo ni misliti, kajti hram je bil pravilno znotraj zaprt, in par veder vina poleg njega je bilo na miru. Najbrž je šel, vrnivši se na dom, spat v svojo lastnino, in tam ga je zasačila bela žena, o katerej ne vé nihče, kje ga čaka.

Pred kratkim smo pri nas končali nenavadni ribji lov, kakor ga še nisem nikdar videl. Malo pod Spodnjim Boštanjem se izliva v Savo mala Mirna. Skozi več tednov — ako se ne motim, že od tihe nedelje — je bilo ob tej vodici jako živahno življenje. Ob času, ko se drsté, pripodé se ribe kar trumoma iz Save v postransko vodico, tako da v pravem pomenu besede tla popolnoma pokrijejo, in to je začetek živahnega življenja bližnjih vaščanov ponoči in po dnevu. Ura za pričetek lova se napové, in gorjé mu, kdor bi prej posegel po ribi, ali pa kdor bi se med ribiče pomešal, kdor loviti nima pravice. Pravico do ribarstva imate sosednji boštanski graščini. Gospodar pa vplača dotično svoto, in potem lovi vse, kar leze in gre v njegovej hiši. Pred določeno uro je vse živo na obeh straneh; smeh, pogovarjanje, vmes tudi ostro govorjenje graščinskega zastopnika, ki čuva pri lovu in pobira dae. Večji ribiči čakajo z mrežami, stoječi na deskah, napeljanih nekoliko v vodo; med njimi vse mrgoli večjih in malih ribičev, ki lové, ali prav za prav, pobirajo ribe kar z rokami. Bližnji most pa je poln gledalcev v živahnem razgovoru z več ali manj dovtipnimi šalami. Raz most se dá tako težko pričakovano znamenje za lov; eni, posebno oni z mrežami, mečejo ribe na suho, kjer jih drugi pobirajo; drugi, zlasti mlajši, imajo shrambo za svoje blago, tudi kar za srajco, kar provzročuje komičen prizor. Da so ribe mrzle, da je voda mrzla, po kateri hodijo bosi, to ne škodi. Ko so prve pobrane. čez dve uri dojdejo zopet druge in lov se ponavlja. Ko mine prvo kolo, pride za njim čez kakih štirinajst dni zopet drugo, tako lov traja skozi več tednov. Ribe sušé in rabijo za prodaj, večjidel pa za dom, ker niso žlahtnega plemena.

Iz Pazina, meseca maja. Mislim, da bom ustregel „Slovencu“, ako se oglasim iz srednje Istre. Ne bom se za zdaj dosti spuščal v politične razmere, kaj več o drugi priliki, ako Vam bode drago. (Drago! Op. vred.)

Mimogredé moram omeniti političnega gibanja v talijanskem taboru z napadi na našo narodno duhovščino pred deželnimi zbori. Tako porečka lažitorba „L' Istria“ od dne 4. maja v uvodnem članku „Nuovi Tabor in vista“, dakako s pobratimstvom graške „Tagespost“.

(Dalje v prilogi.)

Kakor znano čitateljem „Slovenca“, imenovan je mnogozaslužni g. Peter Flego, škofovski tajnik v Trstu, kanonikom. Pri tej priliki so mnogi častilci dotičnega gospoda čestitali mu, a na to je nastala taka halabuka v talijanskem taboru, da že na pomoč kličejo škofo, vlado itd.

Dne 10. maja pridejo v našo sredino premilostni škof tržaški delit sv. birmo. Pri tej priliki se bodo premilostni škof lahko osvedočili, da se duhovščina več bavi z olupšavanjem cerkva, kakor pa z osnovo tabora. Med ostalim ne morem opustiti, da ne omenim cerkve č. oo. frančiškanov pod vodstvom sedanjega mnogozaslužnega predstojnika O. Huga Novljana. Naš samostan je siromašen, a vendar z orjaškimi koraki napreduje. Rečeni predstojnik je v obče povsod prav priljubljena oseba; kamor potrka, povsod mu milodari prihajajo. To se vidi po delu, kaj se je vse pod njegovim vodstvom storilo. Tako je celi stolp popravljen, pred cerkvijo je dal nasaditi lep drevored, kar bode s časoma, ko vzraste, krasota samostanu; preskrbel je lep križev pot, popraviti dal leco in druge stvari, kar vse prav lepo krasi cerkev. Istinovič.

Dnevne novice.

(Gospod deželni predsednik baron Winkler) vrnil se je danes z Dunaja.

(Na ljubljanski gimnaziji) končali bodo letošnje šolsko leto dné 10. julija. Isti dan pričela se bode ustna matura.

(Podporno društvo za slovenske visokošolce na Dunaji) prejelo je slednji čas sledeče doneske: Od svoje prve poverjenice, blage gospe Marije Murnikove iz Ljubljane, 255 gld., in sicer 250 gld. kot čisti dohodek s pomočjo rodoljubnih ljubljanskih dam in gospodov v korist podpornemu društvu za slovenske visokošolce na Dunaji prirejenih dveh predstav in 5 gld. od gosp. Otona Detele, deželnega odbornika v Ljubljani, ki je društvu pristopil kot podpornik. Pri zadnjem večeru slovenskega kluba na Dunaji so pristopili kot podporniki: Gosp. dr. J. Rudolf, odvetnik v Konjicah, s 5 gld.; gosp. J. Šepić, posestnik in prvi občinski odbornik v Konjicah, s 5 gld.; gosp. Anton Brumen, c. kr. sodnijski pristav v Slovenski Bistrici, s 5 gld.; rodoljub dunajski s 5 gld.; dalje Slovenec iz Celja s 5 gld.; gosp. dr. Karl Schmidinger, c. kr. notar v Kamniku, z 10 gld.; za od gospe Murnikove slovenskemu klubu poslani prologe skupilo se je v slovenskem klubu 5 gld. — Iz Kranja pristopili so po gosp. Drukarju kot podporniki: gosp. Fran Omersa, trgovec, posestnik in odbornik, s 5 gld.; gospa Josipina Schiffrer, posestnica, s 5 gld.; gosp. Edvard Globočnik, okrajni zdravnik, s 5 gld.; dalje dobrotnica in trije dobrotniki skupaj s 5 gld. — Iz Starega Trga poslal je gosp. Ivan Stritof, trgovec, 2 gld. — Dva dunajska rodoljuba plačala sta svoje mesečne doneske, in sicer prvi za marec in april po 1 gld., drugi za marec, april in maj po 1 gld., oba skupaj 5 gld. — Iskrena bodi hvala blagi gospej M. Murnikovi, vsem damam in gospodom ljubljanskim, ki so sodelovali pri omenjenih dveh predstavah v čitalnici ljubljanski, ter pripomogli, da se je za podporno društvo dosegel tako lep uspeh; presrečna bodi hvala vsem zgornjim imenovanim damam in gospodom, ki so blagovolili pristopiti kot podporniki in dobrotniki!

(K sposobnostnemu učiteljskemu izpitu) v letošnjem vzpomladnem obroku — od 6. do 11. t. m. — je prišlo 8 učiteljev in 8 učiteljic, in sicer so se oglasili: 1. za ljudske šole gg.: R. Ziegler, zač. učitelj pri sv. Jakobu pri Savi; J. Sedlak, zač. učitelj v Kopanji; Ulrik Konjar; zač. učitelj v Motniku pri Kamniku; Feliks Malenšek, zač. učitelj v Zgornjem Tohinji; Fran Kozjak, zač. učitelj v Borovnici; Tomo Bitenc, zač. učitelj v Šent-Lampertu; Stefan Birk, pomožni učitelj v Vrhpolji pri Moravčah; potem gospodičine: Herm. Edlinger, zač. podučiteljica v Rutah (Kreuth) pri Pliberči; sestra Metodija Kališek, učiteljica na zasebni dekliški šoli v Celji; Ana Kočevar, zač. učiteljica v Begúnjah pri Rakeku; Pavla Wölfling, zač. učiteljica v Velikih Laščah; K. Zupančič, zač. podučiteljica na Zgornji Beli (Obervellach); Julija Pressl, podučiteljica v Podčetrtku (Landsberg) (da dopolni preizkušnjo iz slovenščine). 2. Za meščanske šole (II. skupine): Fran Zwirn, učitelj na Dunaji. 3. Iz franco-

ščine: Marija Tavčar in Marija Souvan, zasebnici v Ljubljani. — Izmed učiteljev jih je 6 dobilo spričevalo učiteljske sposobnosti za ljudske šole s slovenskim in nemškim učnim jezikom in 1 za meščanske šole z nemškim učnim jezikom. Izmed učiteljic so dobile 4 spričevalo sposobnosti za ljudske šole s slovenskim in nemškim učnim jezikom, 2 samo z nemškim učnim jezikom in 2 iz francoščine.

(Kam pridemo?) Od Celja se nam poroča, da so na sv. Florijana god tamošnjemu okrožnemu sodišču izročili Fr. Klančnika, ki je na god sv. Jurja bil paškega župana Franca Steblovnika zavrtno napadel, ter z debelim batom po glavi tako udrihal, da je ta dne 28. aprila t. l. previden s sv. zakramenti komaj 42 let star vse prerano umrl. Kako da bode ta grozovitnež svoj zločin zagovarjal, nam ni znano, a vsa Savinjska dolina vé, da Steblovnik bil je poštenjak skozi in skozi, Klančnik pa nesrečen pijanec in zapravljivec. Steblovnik, ki je bil zaporedoma že petokrat izvoljen za župana občine svetega Martina na Paki, dal je bil pred 2 letoma Klančnika zavoljo obrekovanja zapreti, a ta iskal je prilike, da se nad njim maščuje. Žal, da mu je to steklo. Porotniki mu bodo že prisodili dovolj časa premišljevat zločin. Da bi se le spokoril! Koliko spoštovanja je pokojni Steblovnik vžival v občini, pričuje njega preslovesen pogreb. Preč. g. dekan Bohinec peli so v navzočnosti 7 č. duhovnikov zadušnice ter rajnemu v slovo prav ginljivih besedi govorili; stroške pogreba prevzela je po soglasnem sklepu obč. odbora občinska blagajnica. Na grobu tega vrlega župana žaljuje vdova s 7 otroci, izmed katerih nobeden še ne šteje 16 let. Ta žalosten slučaj daje mnogo premišljevat.

(Občni zbor bolniškega in penzijskega društva trgovcev) vrši se jutri ob 10. uri v mestni dvorani. Najvažnejša je tretja točka dnevnega vsporeda, namreč: „Predlog ravnateljstva, da se preustrojijo društvena pravila v zmislu zakona z dne 30. marca l. 1888, zadevajočega bolniško zavarovanje delavcev.“ Zborovanje bode neki jako živahno, ker je še mnogo družih posamičnih predlogov in želja rešiti in uresničiti.

(Imenovanje.) Vladni koncipist pri okr. glavarstvu v Krškem gosp. Leopold Golf je imenovan za začasnega okrajnega komisarja v Dalmaciji in je pridelen namestništvu v Zadru.

(Umrl) je včeraj Mihael Snoj, dijak III. gimnazijalnega razreda, na svojem domu v Kamniku. Bolehal je že lani in letos, a bil je prav pobožen in marljiv. Naj v miru počiva!

(S Koroškega:) Kakor „Mir“ poroča, prigovarjajo nemško-liberalni listi, naj ljudje slovesno praznujejo 14. dan majnika kot dvajsetletnico sedanje šolske postave. Celó krese naj bi zažigali v ta spomin! Taki ljudje bi le nemškim centralistom zažigali kadilo. — Nova podružnica sv. Cirila in Metoda v Črni dobro napreduje. Iz ene same hiše je pristopilo 7 udov, ki so vplačali 45 gld. Le pogumno naprej! — Vmeščen je na župnijo v Selih umirovljeni župnik č. g. Janez Lubej in na župnijo Št. Janž v Kornatu tamošnji provizor č. g. J. Korhon.

(Bolniška blagajnica) za sodnijski okraj vrhniški se je osnovala. Izvoljeni so v načelnštvo: J. Tomšič, Fr. Malavašič in G. Ogrin od delodajalcev; od delavcev: Jakob Šušteršič, J. Železnik, Fr. Šušteršič, J. Jerebee, T. Mihevec in Mat. Suhadolnik. V nadzorovalni odsek: L. Železnik in Fr. Rihar od delodajalcev; od delavcev: Anton Krašovec, J. Merzlikar, J. Debevec in L. Medved. V razsojevalni odsek: J. Bricelj in Mat. Počkaj od delodajalcev; od delavcev: L. Petkovšek, A. Vihtelič in Fr. Krašovec. Načelnik je J. Tomšič, namestnik Jakob Šušteršič. — Za ljubljansko okolico soizvoljeni v načelnštvo: Ant. Belec, Sim. Juvan, Fr. Graul st., J. Stefančič, Fr. Graul ml., Mat. Japelj, K. Bastolec, J. Ramoveš in J. Kristjančič. V nadzorovalni odsek: J. Traun, J. Šušteršič, J. Bajec, J. Božič, J. Mrak in J. Novak. V razsojevalni odsek: E. Ločnikar, J. Kratky, Fr. Škarjovec, J. Schweiger in J. Omejec. Načelnik je Anton Belec iz Šentvida in namestnik Ivan Stefančič iz Vižmarjev.

(Mestni računi o prejemkih in troških.) in sicer mestne blagajnice, ubožnega zaklada, meščanskega in ustanovnega zaklada za leto 1888 so od danes

14 dni javno razgrnjeni v magistratnem ekspeditu na ogled. Pri pretresovanju in konečni rešitvi teh računov oziral se bode občinski zastop na navedene opazke.

(Biserna sv. maša.) Od Celja se nam piše, da bode mil. gosp. Marko Glaser, častni kanonik lavantinske stolne cerkve, župnik pri sv. Petru pod Mariborom, jutri 12. t. m. v zahvalo za 60 v duhovski službi dopolnjenih let biserno sv. mašo daroval. Ker ga moči že popuščajo, daroval bode v ta namen ob 9. uri le tiho sv. mašo, po kateri bo sledila pridiga slovitega cerkvenega govornika, mil. gosp. prelata Kosarja. Poslednjič bo še velika péta sv. maša, po kateri bode Nj. ekscelencija premil. knezoškof lavantinski vernikom sv. papeža blagoslov podelil. Gotovo redka svečanost!

(Novi zvonovi.) Tukajšnji zvonar gospod Albert Samassa vlil je te dni tri nove zvonove za farno cerkev sv. Tilna pri Velenji na Štajerskem. Kakor slišimo, ima za Štajersko še več častnih naročil, katera bo vsa še to leto dovršil.

(V Laškem Trgu) potrebujejo novo šolsko poslopje. Dozdaj se mladina poučuje po treh krajih. Za novo šolo je, kakor čujemo, neki „Nemec“ daroval nekoliko zemljišča, pa pod pogojem, da bo v novejši šoli nemščina učni jezik. Obzirom na to se branijo prikladati slovenski prebivalci v sosedstvu. Ti želijo rajši lastno šolo z domačim jezikom. Da nemški „šulferajn“ tržanom rad seže pod roko, pač ni treba praviti.

(Otroških vrtcev) na Štajerskem je lani bilo 26, predlanskim pa 25. Zavoljo slabe denarstvene podpore so opustili vrtec v Köflachu, a ustanovili so dva nova, namreč v Ormožu s podporo nemškega „šulferajna“ in v Celji s podporo „Družbe sv. Cirila in Metoda“. Vrtee obiskovalo je 616 fantičev in 658 deklic, skupaj 1274 otrok. Vrh tega je v deželi bilo 11 otročišč s 429 fantiči in 522 deklicami.

(Trgovinska zbornica štajerska.) Minister za trgovino je kot vladnega zastopnika pri zborničnih skupščinah imenoval c. kr. okrajnega glavarja g. dr. Eugena Netoliczko. Dozdaj je vlado zastopal g. vitez Crollolanza, a ta je kot namestniški svetovalec stopil v stalni pokoj. Zbornica je dovolila 500 gld. podpore za deželno razstavo l. 1890. Ista predlaga, da se peki v Celji pridružijo tamošnji drugi gostilničarjev. Ona priporoča, da se v Rajhenburgu ob Savi ustanovi telegrafska postaja. Zbornica v Roveredu prosi za podpiranje prošnje, da se pri nadrobnej prodajanji vina zniža meja do 50 litrov. Zbornica štajerska prošnjo odobrava, rekši, da so se kupei že navadili kupovati vino v posodah po hektoliter in po pol hektolitra, in ker se tudi pri žganju glede mere pri deželnih in občinskih dokladah na 50 litrov ne jemlje obzir, naj bi se torej tudi pri vinu številka 60 znižala na 50 litrov.

(Pevsko društvo „Slavec“) priredi jutri dne 12. t. m. zvečer ob 8. uri na vrtu gostilne „Pri Počivavniku“ sv. Petra cesta „pevski večer“ z jako lepim vsporedom. Vstop prost. Člane in prijatelje petja vabi odbor.

(Ogenj.) Iz Črnomlja se poroča, da je te dni posestniku J. Žagarju v Brezniku pogorelo gospodarsko poslopje z gospodarskimi orodji in mnogo sena. Zažgali so zopet otroci.

(Okrajni zdravniki.) Notranje ministerstvo je odločilo, da okrajni zdravniki ne smejo prevzeti služb v zavodih, ki bi ovirale njihovo delovanje.

(Utonila) je, kakor se z Vinice poroča, v Lahinji devetletna šolarica Kristina Kuzma.

(Tiroleci v Gradcu) so ustanovili posebno društvo domorodcev. Isto šteje okoli 60 udov, med njimi sta tudi prevzvišeni g. knezoškof dr. Zwerger in Franc grof Meran.

(Deželni arhiv štajerski.) Pisalec teh vrstic ima pred seboj poslednje letno izvestje imenovanega zavoda. Isti je izmed starih listin s Spodnjega Štajara dobil štiri izvirnike iz Poljčan, pet iz Lemberga pri Poljčanah, 1 iz Soteske pri Novicerkvi, pet prepisov iz Studenice. Ko je prejšnji lastnik grad Sotesko prodal sedanjemu, so povodom snaženja prostorov smeti nosili na gnojišče. Slučajno je prišel tje neki kmet še ob pravem času, da je z gnoja pobral pergamentizvirnik, listino, s katero se v Strassburgu na Koroškem dne 7. aprila 1777 posestvo Soteska z dotičnimi podložniki podeljuje baronovki Dienersberg.

(Brez komisarja.) Katoliško-konservativno društvo pri sv. Lovrencu blizu Brucka na Štajerskem je koncem aprila imelo svoje zborovanje. Gosposka

je gotovo bila prepričana, da pri skupščinah, kjer se zbirajo ljudje, ki se tudi obnašajo, kakor se to spodobi za ime kristijana in katoličana, ne bodo provzročevali izgredov in nemirov, vsled tega je izostal vladni zastopnik. To ni bilo vseč lističu, ki v Brucku izhaja. In pri sledečem zborovanju v sosedstvu je že vlado zastopal okrajni tajnik. Obakrat je med ostalimi govoril državni in deželni poslanec g. Kaltenegger. Naj še pristavimo, kar je itak znano, da tudi k velikemu katoliškemu shodu na Dunaji vlada ni poslala zastopnika; to sicer laži-liberalni časniki odobravajo, natiroma se pa jezijo, zakaj da pri „liberalnih“ shodih nikjer ne manjka vladnega komisarja.

(Avstrijski strelec) bodo se letos zbrali v Gradci. Svečanosti bodo trajale od 1. do 11. avgusta.

(V spomin petindvajsetletnice) pomorske bitke pri Helgolandu je bila v četrtok slovesna črna sv. maša v Pulji, katere se je vdeležil admiral baron Sterneck z vsemi častniki. Kontre-admiral vitez Henriquez je položil venec na Tegetthoffov spomenik.

(Slovaki v Ameriki) imajo, kakor „Katoliške Noviny“ pravijo, četrto slovenskih časnikov tednikov, med njimi „Zastava“ piše „smerom protislovenskym“.

(Lakota.) Župnik Pšurnovički, v stolici Trenčinske, je vlado poprosil, naj bi čem hitreje v občino poslala živeža, ker bodo sicer ljudje začeli lakote umirati. Lani namreč bila je slaba letina, vsled tega je ljudstvo že zdavnaj brez kruha.

(Najden zaklad.) Neki kmet v Szilagy-Somlovej na Ogerskem je onidan na svojem vrtu kopal jamo. Naletel je na več zlatih in srebrnih posod. Pravijo, da bi izkopani predmeti bili vredni do milijon goldinarjev. Mi seveda o tem nismo porok.

(Slovanska literatura na velikih pariških šolah.) Prosluli učenjak in profesor v stroki slavistike, gospod Louis Leger, v slovenskih razumniških krogih dobro poznat, ki je v minolem poletju predaval v „Collège de France“ o povestnici civilizacije na Poljskem v srednjem veku, komentoval je filologiški slovanski slovar Miklošičev in praktično razlagal „Slovanski shod“ leta 1848 od Jana Črnega, predaval bode v drugem polletju o „zgodovini slovanske vzajemnosti“. Pečal se bode zlasti s spisi Dobrovškega, Šafařika, Hanke in Čelakovskega in slovanskim shodom v Pragi. Slovanski jezik in njih literatura v poslednji dobi na Francoskem dobivajo vedno več prijateljev; med njimi imenujemo tu na prvem mestu češčino, ruščino, srbsčino in bolgarsčino. Gospod Louis Leger bival je dlje časa v Ljubljani, potoval po Slovenskem, da bi poznal slovenski jezik.

(Knjig čekovnic) je e. kr. poštnohramnišni urad do konca lanskega leta izdal 14.256, to je, toliko jih je bilo v prometu, od tega 635 na Štajerskem, 167 na Koroškem, 141 na Kranjskem, 239 v Primorju. Čez 10 čekovnic imajo po naših krajih: Gradec 196, Trst 142, Celovec 64, Ljubljana 61, Beljak 26, Pulj 23, Celje 17. Vložnih in položnih listkov so izdali 18.837.880, med njimi 174.040 s slovenskim tekstom. Čekovnic je v prometu 431 slovenskih.

Narodno gospodarstvo.

(Glas iz-mej občinstva.)

Po zunanjem bi se moralo gotovo misliti, da so na trg prinešena jedila vselej čista in nepokvarjena. Skušnja pa uči, da so ljudje, katerim je jako malo mar za blagor in gorje vživajočega občinstva in kateri na trg prinešene stvari na najrazličnejši način kvarijo.

Tako bi se smelo za prodaj namenjeno meso občinstvu le tedaj kot dobro prodajati, ako je od mladih, popolno spitanih in zdravih volov.

Vsako drugo občinstvu prodano meso se mora smatrati vsaj gledé kakovosti kot opeharjevanje.

Oni mesarji, ki so vestni in ki radi vstrežejo opravičenim željam pr-bivalcev, prinašajo tudi samo dobro meso na trg ter se ne bojé pregledovanja, kadar koljejo živino.

Vse drugače počenja pa neka druga vrsta teh obrtnikov — ti se bojé svetlobe in skušajo vživajoče občinstvo na vse mogoče načine opehariti. Da bi jim obrt prav veliko koristi donášala, koljejo mesto pitanih volov le shušane krave, vole in bike, kateri so lahko tudi bolni. Táko meso se potem manj veštim kupovalcem prodaje kot dobro volovsko meso po nič nižji ceni. Svoje obrtne prostore imajo ne daleč od mitnice, vendar tako, da se ne morejo lahko pregledovati. Kmetje in lastniki živine jih prav dobro poznajo in dobro vedó, da jim zbolela živinčeta vedno lahko prodajo. Te bolne živali se po noči

zakoljejo, meso se prepelje; podela se v klobase ali se pa sveže dalje prodá.

Ta vrsta mesarjev je vživajočemu občinstvu zelo nevarna, kajti oni se umikajo vsakemu pregledovanju in koljejo skrivaj bolne živali, — naj si že bodo kakorskoli bolne; — pri tem koljejo tudi take živali, katerih meso je vživajočim škodljivo, ali lahko celo njih življenju opasno. Kdor pa te obrtnike, njih obrtne prostore in njih zvižáče pozná, uvidel bo, da se njihovemu grdemu početju ne more lahko do živiga, ako tudi se natanko nad njimi čuje. Na eno stran imajo namreč polno pomagácev, na drugo stran koljejo bolne živali le v zelo skritih kotih, v megli in po noči. Ravno tako skrivaj tudi meso v klobase podeljujejo ali ga pa še sveže s pomočjo drugih ljudi po navadnih potih dalje odpeljujejo in odprodajejo.

Da bi se tako opeharjevanje z manj vrednim mesom preprečilo, bilo bi najbolje, ko bi nepristranski možje meso zaklanih živalij najmanj dvakrat na teden cenili; pred vsako mesnico naj bi se pritrdila kaka tabla in na njej cena zapisala.

Da bi se ne klale bolne živali, vpeljale naj bi se po potrebi tudi na deželi klavnice, in mesarji naj bi se prisilili, da bodo notri klali. Koncesije za izvrševanja mesarske obrti naj bi se dajale samo zanesljivim osebam; poprej bi se moralo o njih povprašati mesarsko zadrugo, kakor tudi občino. Red pri pregledovanju živine in mesá iz leta 1839 oziroma 1840 naj bi se sedanjim potrebam primerno popravil, ravno tako tudi § 399. kazenskega zakonika.

Pregledovanje živine naj bi se razširilo na vse živali in tudi na domače klanje. Napravilo naj bi se kako učilišče, na katerem naj bi se ogledovalci živine in mesa, oziroma tržni komisarji izobraževali. Učilišče naj bi vodil kak strokovnjak, ne pa laik. Le tako bi se dalo proti opeharjevanju z mesom kaj izdatnega doseči.

Iz tega sledi tudi, da bi ta vrsta mesarjev občinstvu prodano meso lahko veliko ceneje dajala, saj živino, ki je dvomljivega zdravlja, tudi kupi za polovico cene ali pa še ceneje.

Telegrami.

Dunaj, 11. maja. Pri včerašnjih volitvah v okrajni zastop je prvi razred volil same liberalce.

Dunaj, 11. maja. Zbornica poslancev: Welsersheimb odgovarja na mnoge interpelacije, mej temi na Schönererjevo (prelomitev častnikovega odpusta v Vöcklabrucku), Vašatyjevo (samovoljno postopanje pri rabi češčine v vojaškem občevanju), Lažanskyjevo (samovoljno posredovanje nekega častnika, ko so zgrabili nekega vojaka), da so se redno poravnale vse te zadeve, kakor to določujejo postave za vrvanje slučajnih nepravilnosti in gledé odgovornosti onih, ki so kaj zakrivili. — Finančna postava za leto 1889 se je v tretjem čitanjibrez razprave potrdila.

Essen, 10. maja. Delo se je tudi v essenskem okraji ustavilo, le v enem skupnem rudniku se to ni zgodilo. Skupno število vseh strajkovcev v okrajih Dortmund, Witten, Bohum in Essen znaša 70.000 delavcev. Več fužin in plavžev stoji brez dela.

Umrli so:

10. maja. Jožef Goričnik, ključarjev sin, 14 mes., Cesta na južno železnico 12, pljučnica.

V bolnišnici:

8. maja. Terezija Jerič, gostija, 59 let, vsled raka.

Tuji.

9. maja.

Pri **Maliču**: Popovic in Pollak, trgovca, z Dunaja. — Löwy in Kohn, potovalca, z Dunaja. — Poltnig, potovalec, iz Grada.

Pri **Stona**: Ploj, e. kr. notar, iz Žužemberka. — Fr. Fischbach, Lilles, trgovec, z Dunaja. — Wechsler, trgovec, iz Grada.

Pri **Južnem kolodvoru**: Sturm iz Opatije. — Zehi iz Celovec. — Radač iz Zagreba.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje		Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
		zrakomera v mm	toplomera po Celziju			
10	7. u. jut.	732 1	13 6	brezv.	megla	0-00
	2. u. pop.	730 0	22 8	sl. vzh.	oblačno	
	9. u. zveč.	729 1	17 2	sl. zap.	"	
Srednja temperatura 17-9°, in 4-9° nad normalom.						

Dunajska borza.

(Telegrafično poročilo.)

11. maja.

Papirna renta 5% po 100 gl. (s 16% davka)	85 gl. 50 kr.
Srebrna " 5% " 100 " " 16 % "	85 " 95 "
5% avstr. zlata renta, davka prosta	110 " 15 "
Papirna renta, davka prosta	100 " 95 "
Akcije avstr.-ogerske banke	903 " — "
Kreditne akcije	299 " — "
London	118 " 95 "
Srebro	— " — "
Francoski napoleonid.	9 " 43 1/2 "
Cesarski cekini	5 " 64 "
Nemške marke	58 " 10 "

Bolezni želodca

in spodnjih telesnih delov, jeter in vranice, zlata žila, zaprtje, vodenica in kronična driska zdravi se najuspešneje s **PICCO-LIJEVO „ESSENCO ZA ŽELODEC“**, koja je tudi izvrstno sredstvo proti glistam.

Varstvena znamka.

Pošilja jo izdelovatelj lekarnar **GABRIEL PICCOLI** v Ljubljani (na Dunajski cesti) proti postnemu povzetju.

Dobiva se pa razven pri izdelovatelju lekarnarju **PICCOLI** — **Li-ju „pri Angelu“** v Ljubljani po 10 kr., tudi še pri lekarnarju **Rizzoli-ju** v Rudolfovem in skoraj po vseh lekarnah na Primorskem, Tirolskem, Koroškem, Štajerskem in v Dalmaciji in sicer po 15 kr. steklenica. (5)

Ravnokar je izšla in se dobiva v „**Katoliški Bukvarni**“ v Ljubljani knjižica z naslovom:

Duhovna lekarna za vse, ki hočejo večno živeti.

Nemški spisal

dr. Ernest M. Müller, škof linški.

Poslovenil **Fr. Zbašnik**, župnik.

Da spoznajo Slovenci vrednost te knjižice, naj bode omenjeno, da je bil drugi natis, prirejen v nemškem jeziku v 4500 iztisih, razprodan v teku šestih mesecev. Pred nekoliko tedni izšel je že tretji natis. (5-4)

Cena 20 kr., po pošti 2 kr. več.

Katoliška tiskarna
priporočá raznovrstne vizitnice po nizki ceni.

Diseldorfske oltjate barve v tubah.

ADOLF HAUPTMANN,
prva kranjska tovarna
oljnatih barv, firneža in laka
v Ljubljani.

Pisarna in zaloga: **Šolski drevored 16** (semeniščno poslopje).
Filijala: **Slonove ulice 10-12**

priporočá slikarjem, dijakom, stavbenim in pohištenim mizarjem, likarjem kakor sploh p. n. občinstvu svoje priznane izvrstne izdelke ter pošilja na zahtevanje cenilnike zastoj in franko.

Oltjate barve v ploševinastih pušicah le najboljše vrste, posebno pripravne za razprodajalce, po nižanih cenah; v dežah od 25 klgr. naprej primerno ceneje.

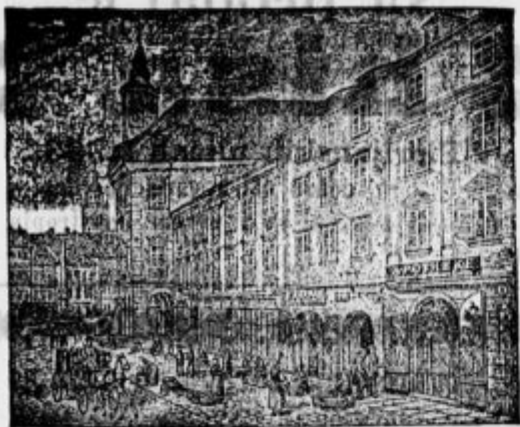
Perstene, mineralne in kemične barve.

Kupovalcem večjih množin prednostne cene.

Akvarelne barve mokre in suhe.

Specialiteta: Ultramarinmodra in zelena barva.

Vse vrste slikarskih in likarskih čopičev in slikarske patrone.

Lekarna Trnkóczy,

zraven rotovža v Ljubljani
na velikem Mestnem trgu,

prilporeča tukaj popisana najboljša in sveža zdravila. Ni ga dneva, da bi ne prejeli pismenih zahval o naših izbornih skušenih domačih zdravilih. Lekarna Trnkóczyjevih firm so: Na Dunaji dve (in kemična tovarna), v Gradi (na Štajarskem) ena, pa ena v Ljubljani. P. n. občinstvo se prosi, ako mu je na tem ležeče, da spodaj navedena zdravila s prvo pošto dobi, da naslov tako-le napravi: Lekarna Trnkóczy poleg rotovža v Ljubljani.

Marijacejske kapljice za želodec,

katerim se ima na tisoče ljudi zahvaliti za zdravje, imajo izvrsten uspeh pri vseh boleznih v želodec in so neprekosljivo sredstvo zoper: manjkanje slasti pri jedi, slab želodec, urak, vetrove, koliko, zlatenico, bljuvanje, glavoból, krč v želodec, bitje srea, zabasanje, gliste, bolezni na vraneli, na jetrih in zoper zlato žilo. 1 steklenica velja 20 kr., 1 tucat 2 gl., 5 tucatov samo 8 gl.

Svarilo! Opozarjamo, da se tiste istinite marijacejske kapljice dobivajo samo v lekarni Trnkóczy-ja zraven rotovža na velikem Mestnem trgu v Ljubljani.

Cvet zoper trganje (Gicht),

je odlično najboljšo zdravilo zoper protin ter reumatizem, trganje po udih, bolečine v križi ter žicah, otekline, otrpnele ude in kite itd., malo časa čez se rabi, pa mine popolnem trganje, kar dokazuje obilno zahval. Zahteva naj se samo „cvet zoper trganje po dr. Malicu“ z zraven stojecim znamenjem. 1 stekl. 50 kr. tucat 4 gl. 50 kr.

Če ni na steklenici zraven stojčega znamenja, ni pravi cvet in ga precej nazaj vrnite.

Planinski zeliščni sirop kranjski,

za odrasle in otroke, je najboljši zoper kašelj, hripavost, vratoból, jetiko, prsne in pljučne bolečine: 1 stekl. 56 kr., 1 tucat 5 gl. Samo ta sirop za 56 kr. je pravi.

Kričistilne kroglice

ne sme bi se v nijednem gospodinjstvu pogrešati in so se že tisočkrat sijajno osvedočile pri zabasanji človeškega telesa, glavoból, otrpnenih udih, skaženem želodec, jetrih in obistnih boleznih, v škatljah à 21 kr.; jeden zavoj s 6 škatljami 1 gl. 5 kr. Razpošiljava se s pošto najmanj jeden zavoj.

Zdravila za živino.

Štupa za živino.

Ta prav dobra štupa pomaga najbolje pri vseh boleznih krav, konj in prašičev.

Konje varuje ta štupa trganja po črevih, bezgavk, vseh nalezljivih kužnih boleznih, kašlja, pljučnih in vratih boleznih ter odpravlja vse gliste, tudi vzdržuje konje debele,

okrogle in iskrene. Krave dobé mnogo dobrega mleka. Zametek z rabilnim navodom vred velja le 50 kr., 5 zamotkov z rabilnim navodom samo 2 gl.

Cvet za konje.

Najboljše mazilo za konje, pomaga pri pretégu žil, otekanju kolen, koplitnih boleznih, otrpnenju v boku, v križi itd., otekanju nog, mehurjih na nogah, izvlinjenju, tiščanju od sedla in oprave, pri sušeti itd. s kratka pri vseh vnanjih boleznih in hribah. Steklenica z rabilnim navodom vred stane le 1 gl., 5 stekl. z rabil. navodom vred samo 4 gl.

Vsa ta našeta zdravila se samo prava dobijo

v lekarni Trnkóczy-ja v Ljubljani

zraven rotovža

(31)

in se vsak dan s pošto razpošiljava.

ZABAVI IN POUKU

DOM in SVET

ZABAVI IN POUKU

Izhaja po jedenkrat na mesec.

Za celo leto 2 gl. Za pol leta 1 gl.

Prodá se

iz proste roke:

14 oken s steklom,
28 oknic (Balken),
7 vrat, (8-3)
1 velika vrata.

Ponudbe: Ljubljana,
Poljanska cesta, 36.

Brnskoblogo

za elegantno
spomladansko ali poletno
obleko

v odrezkih po 3-10 m., to
je 4 vatlje vsak kos, za
gl. 4.80 iz fine
gl. 6.— iz finejše
gl. 7.75 iz izborno fine
gl. 10.50 nepresegljivo fine

pristne volne,

kakor tudi blago za zgornje
suknje, s avilo pretkani
„kamgarni“, poletno surovo
sukno, blago za livree-je,
pralno-pristno sukančeno
blago, fino in najfinejše črno
sukno za salonske oprave
itd. razpošilja proti povzetju
izneska kot poštena in so-
lidna znana

tovarniška zaloga sukna

Siegel-Imhof
v Brnu.

Pojasnilo: Vsak odrezek je
3-10 m. dolg in 136 cm.
širok, tedaj popolnoma za-
dostuje za popolno moško
(15-13) obleko.

Tudi se pošilja, kolikor
kdo zahteva na metro. Jamči
se, da se pošlje blago na-
tanko po izbranem vzorcu.

Vzorci gratis in franko.

Glavni zastop za Kranjsko v Ljubljani ogersko francoske zavarovalne banke

(Franco-Hongroise)

sprejema

zavarovanja zoper škodo po toči

po najnižjih cenah in najugodnejših pogojih, tako, da se pri po-
glavitnih pridelkih polovico in pri drugih tretjino zavarovalnine
že naprej odpusti in le pri slučajnem odškodovanju vračuni.

Vsakorsne škode preračunijo se jako vestno ter se takoj iz-
plačajo. — Zavarovalnina plača se na željo tudi po žetvi.

Marljive potovalne zastopnike radovaljno sprejema ter se
najljudnejše priporoča glavni zastopnik

Jos. Paulin,

v Ljubljani, Marijin Trg šte. 1,
nasproti Frančiškanski cerkvi.

Radenska kislá voda ob vznožji Slovenskih goríc, ne zamenjati z Radgonsko, to je Radkersburger.

Čeravno Radenska kislá voda stoji več kakor jeden dan v odprti posodi, vendar se
peni prav močno, ako se z vinom pomeša, ker ima v sebi spojene ogljikove kisline. To
svojstvo pa jo odlikuje pred mnogimi drugimi kislimi vodami, katere imajo navadno le
prosto ali manj trdno spojeno ogljikovo kislino, ki se pogubi in razkadi kakor se stekle-
nica odmaši.

Radenska

kislá voda po natriju in litiju najbogatejša

preskušeno zdravilno sredstvo proti mehurnim
boleznim, protinu, kamenci v mehurju,
dalje proti boleznim v želodcu,
mokril, dolgotrajnem kataru
dihal, zlatej žili
in zlate-
nici.

Poskusi dr.-jev: Garroda, Biswanga, Cantanija,
Ure-ja so dokazali, da ima litij največjo raztopivno
moč pri sečnokislini, usednih izločkih, iz česa
se sklepa na najugodnejše učinke Radenske vode.

Kot
okrepiljoča pijača
z vinom ali sadnimi sok in
sladkorjem pomešana, je Radenska kislá voda
v obče priljubljena.

**Kopališče
Radensko.**

Kopanje v slatini in v
jeklenici vpliva pose-
bno pri: protinu, bo-
lečinah mokril, malo-
krvnosti, ženskih bo-
lezni, slabosti itd.

**Stanovališča po
ceni. Prospekt**
(brezplačno) od ravna-
telstva:

Kopališče Radenci
blizu Ljutomeru.

Zaloga kisle vode pri: F. Plautzu in M. Kastner-ju v Ljubljani. (14)

50% prihranitev goriva (jamčeno).

Izključno c. kr. privilegovane

lončene peči

z združeno zračno kurjavo

patent Lerch & Seidl,

elegantne in po ceni, kakor vse vrste peči s
slepiciami, od najpriprostejših do najelegantnejših,
priporoča najstarša in največja

tovarna za peči in lončene izdelke
na Kranjskem

Avgust Drelse

v Ljubljani.

(41-3)

Pri razstavah mnogokrat odlikovan.

Pri razstavah mnogokrat odlikovan.

Mineralno kopališče, 30 stopinj gorkote v Toplicah na Dolenjskem se je odprlo s 1. majem.

Tam je pošta in telegrafična postaja. Železnične postaje so: Ljubljana, Litija, Videm-Krško. Vozi se tje 5—7 ur.

Za dobro hrano in pijačo je najbolje pre-skrbljeno. (3—3)

Kulavio,
zdravnik.

Peči iz prstenih snovij

v raznovrstnih oblikah, istotako

štedilna ognjišča

priporoča po najnižji ceni

Fran Jevnikar

& Comp. U. V. (12—4)

Tržaška cesta št. 29 v Ljubljani.

Jaz Ana Czillag

s svojimi 185 centimetrov dolgimi orjaškimi „Loreley“-lasmi, katere sem dobila po 14mesečni rabi od mene same izumljenega mazila, naznanjam: To je edino sredstvo zoper izpadanje las, za pospeševanje njihove rasti, za okrepčevanje lasišča, pospešuje pri gospodih rast polne, krepke brade ter že po kratki rabi takó lasem kakor bradi podeljuje naravni svit in gostoto, obvaruje jih do najvišje starosti, da pierano ne osivé. Cena lončku 2 glđ. Razpošilja se vsak dan v vse kraje celega sveta po pošti proti poprejšnjemu plačilu ali pa poštnemu povzetju.

Czillag in drugovi,

Budimpešta, Königsgasse,

kamor naj se pošiljajo vsa naročila.

Pri naročitvah šestih in več lončkov 25% rabat in franko-pošiljatev. (20—12)

Odlikovan: 1873, 1881.

Josip Deiller,

tovarna za cerkveno blago in razprodaja

— cerkvenih oprav —

na Dunaji VII., Zieglergasse 27.

Zastopnik **Franc Brückner.**

Proti gotovi naročbi se najtočneje izvršujejo vsakovrstne

cerkvene oprave

kot: kazule, pluviali, dalmatike, velumi, štole, baldahini, zastave itd., kakor tudi

celi ornati.

Odlikovan: 1873, 1881.

Na najnovejši in najboljši način

umetne

zobe in zobovja

ustavlja brez vsakih bolečin ter opravlja plombovanja in vse zobne operacije. — odstranjuje zobne bolečine z usmrtenjem živea

zobozdravnik A. Paichel,
poleg Hradeckega (čevljarskega) mostu,
I. nadstropje. (43)

Prečistiti duhovščini in slavnemu občinstvu priporočam svojo bogato zalogo

klobukov in slamnikov

najnovejšega kroja in iz zanesljivo trpežnega blaga. Dalje imam v veliki izbiri vsakovrstne čepice po najrazličnejših cenah.

Sprejemam in izvršujem vsakovrstna

= krznarska dela, =

ter shranjujem kožuhovino čez poletje.

Spoštovanjem

Anton Krejči,

klobučar in krznar.

Kongresni trg št. 8 v Ljubljani.

Gg. dijakom dovoljujem prednostne cene. (15—7)

Na prodaj je

hiša

v Florijanskih ulicah št. 33,
v kateri je stara, dobro obiskovana gostilna.

Natančneje poizvé se v prvem nadstropju na desno. (3—2)

V obvarovanje zdravja nedvomno nekaj novega

je uradno koncesijonovana, naravna, umetno s prosto ogeljno kislino prirejena mineralna kislá voda

kostrivniški kislí vrelec

(Römerbrunnen)

pri Rogatcu.

Z naravo in umetnostjo srečno spojena, nedosegljiva, do sedaj v kupčiji še ne se nahajajoča zdrava pijača je ta peneča se

mineralna kislá voda,

katera je zdravješa in okusnejša kakor vse takozvane siphon-kisle vode. (23—3)

Na prodaj je v vseh znamenitejših lekarnah, pri trgovcih ter jo neposredno pošilja oskrbníštvo rimskega vrelca, pošta Rogatec-Slatina (Štajersko).

Andr. Druškovič

trgovina z železnino na mestnem trgu 10,

priporoča po zelo nizki ceni

okove za okna in vrata, storje za štokadoranje, samokolnice, traverze in stare železniške šine za oboke, znano najboljši kamniški Portland- in Roman-cement, sklejni papir (Dachpappe) in asfalt za tlak, kakor tudi

lepo in močno narejena

štedilna ognjišča

in njih posamezne dele.

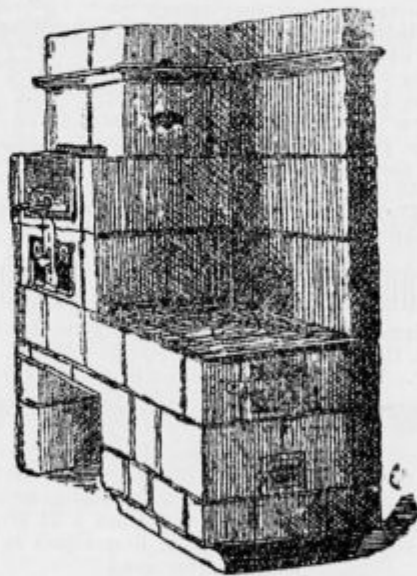
Vodnjake za zabijati v zemljo, s katerimi je mogoče v malih urah in majhnimi stroški na pravem mestu do vode priti; ravno tako se tudi dobivajo vsi deli za izkopane vodnjake, železne cevi in železoliti gornji stojali, kakor tudi za lesene cevi mesingaste trombe in ventile in železna okova.

Za poljedelstvo:

(19)

vsake vrste orodja, kakor: lepo in močno nasajeni plugi in plužna, železne in lesene brane in zobove zanje, motike, lopate, rezovnice, krampe itd.

Tudi se dobiva zmirom sveži dovski mavec (Lengsfelder Gyps) za gnojenje polja.

Razprodajam

po znižani ceni

vezenine (štikarije)

in galanterijsko blago.

Marija Drenik v Ljubljani,

v „Zvezdi“ hiša „Matice Slovenske“

(9-6)

Ob enem priporočam vsakovrstno volno, prejo, vse snovi za šivanje in druga ročna dela, dalje predtiskarijo in izdelovanje nogovic na stroju.

„**Katoliška družba**“ v Ljubljani priredi z milostnim dovoljenjem **Nj. ekscelencije prevzv. gosp. KNEZOŠKOFA** pod vodstvom družbinega predsednika preč. gosp. prošta dr. **ANTONA JARCA**

prvo veliko romanje
na božjo pot v

Marija-Celje

(MARIA-ZELL) NA GORENJEM ŠTAJARSKEM

v ponedeljek dne 22. julija tek. leta.

V ponedeljek dne 22. julija 1889 l. ob 7. uri zjutraj se odpelje romarski vlak, ako se oglasi do 15. dne junija 500 romarjev. Na óne, ki se kasneje oglasijo, se ne bo oziralo.

Romarska sv. maša brala se bode zjutraj ob polu 6. uri v cerkvi presvetega Srea Jezusovega v Ljubljani.

Po sv. maši se romarji podajo na kolodvor južne železnice.

Vstop je dovoljen na vseh postajah državne železnice od Ljubljane do Launsdorfa, isto tako od Volšperka (Wolfsberga) do tja ter stane vožnja za tja in nazaj od postaj:

Ljubljana j. k. do Schrambacha	I.	II.	III.	Lužnice do Schrambacha	I.	II.	III.
in nazaj gld.	21.—	16:22	10:50	in nazaj gld.	19.—	14:30	9:40
Vižmarje	20:94	16:10	10:40	Pontabel	19:20	14:50	9:60
Medvođe	20:80	16.—	10:30	Zg. Vrate-Megvarje	18.—	13:50	8:50
Škofja Loka	20:60	15:71	10:20	Podklošter	17:90	13:30	8:40
Kranj	20:40	15:50	10:10	Berneca	17:50	13:10	8:30
Podnart-Kropa	20.—	15:30	10.—	Beljak južni kolodvor	17:30	13.—	8:24
Lesce-Bled	19:60	15.—	9:90	Ozoje	17.—	12:80	8:20
Javornik	19:40	14:70	9:70	Feldkirchen	16:84	12:60	8:10
Jesenice	19:20	14:50	9:60	Glanegg	16:64	12:50	8.—
Dovje	19.—	14:30	9:40	Sv. Vid ob Glani	16:44	12:30	7:90
Kranjska Gora	18:80	14.—	9:10	Glandorf	16:34	12:20	7:80
Rateče	18:60	13:80	8:92	Launsdorf	16:14	12.—	7:60
Trbiž	18:30	13:60	8:60	Celoveo	16:60	12:40	7:80
Žabnica	18:60	13.80	8:92	Gospa Sveta	16:40	12:20	7:66
Ugoviče	18:80	14. 3	9.10	St. Pölten do Dunaja	2.—	1:50	1.—

Glavne postajne proge Pontafel-Schrambach so te-le: Trbiž, Beljak, Glandorf, Launsdorf, Št. Mihelj, Selzthal, Hieflau, Kleinreifling, Amstetten, Pöchlarn, St. Pölten, Schreißmühl in Lilienfeld.

Romarski listki se dobivajo pri mil. g. proštu dr. Ant. Jarcu, g. kanoniku And. Zamejcu, v Katol. Bukvarni in pri gospej Jos. Erzin v Kravji dolini št. 7. Vožnina se takoj plača ter pové postaja, kjer želi romar vstopiti.

Romarski listi se bodo osem dni pred odhodom zamenjali z vožnim listom (Fahrkarte), zatoraj naj vsakateri romarski list skrbno hrani, ker služi kot potrdilo, da je vožnino plačal. Ako želi kdo več romarskih listov, obrne naj se naravnost do preč. prošta gosp. dr. Antona Jarca, ali do preč. gosp. kanonika And. Zamejca.

Romarji bodo obedovali na postaji v Glandorfu. — Vožni listi imajo veljavo dvajset dni pri poštnih vlakih.

Romarji, ki se pripeljejo po južni železnici katere koli postaje do Ljubljane, od koder se vlak odpelje, naj porabijo take vlake, ki dospéjo skrajni čas do 6. ure 22. dne julija zjutraj. To vožnino plačajo romarji na svoj lastni račun.

Vožni list naj vsak skrbno hrani.

Pri povračanju z romanja domov dovoljeno je trikrat, kjerkoli si bode, vožnjo pretrgati, vendar pa morajo romarji to javiti dotičnemu službujočemu uradniku na postaji. Romarjem, kateri si želijo Dunaj ogledati, dovolila je državna železnica od postaje St. Pölten nastopne cene, ktere plača dotičnik pri železnični blagajni v St. Pöltenu za tje in nazaj:

I. razred gld. 2.—, II. razred gld. 1:50, III. razred gld. 1.—.

OPOMBA: Ako se želi kdo voziti od Schrambacha do Marija-Celja, naj blagovoli to naznaniti, ko se oglasi za romanje.

(8) **Najvspešnejša**
čistilna mineralna voda
Franc Josipova grenčica,
priporočena od I. zdravniških velja-
kov zaradi gotovega in pri tem la-
godnega vspeha, ne neprijetnega
okusa in tudi pri trajajoči rabi brez
slabih nasledkov. Majhen popitek.
Zaloga pri Mihaelu Kastnerju in
Petru Lassniku v Ljubljani.
Ravnateljstvo v Budimpešti.

Gospodom šolskim predstoj-
nikom in učiteljem
(6) priporoča
Andr. Druškovič
trgovina z železnino in orodjem
na mestnem trgu 10,
vsa vrtnarska orodja, kakor tudi
orodja za sadjerejo in obdelo-
vanje sadnih dreves, in sicer:
drevesna strgulja, škarje za go-
senice, ročna lopatica, drevesna
žaga, sadni trgač, dreves. škarje,
cepilnik, cepilnik za mladiče,
cepilni nož, vrtnarski nož in
drevesna ščetka. Orodja so vsa na
lepo popleskani leseni plošči
urejena in po prav nizki ceni.

Krščanska in slovanska
(10-6) konkurenca!!!
Prečastita duhovščina, krščanski in slovenski
učitelji in meščani se uljudno prosijo, naj ko-
likor moč podpirajo to solidno, ceno, edino
krščansko in slovansko konkurenco!
Poletno „kamgarnasto“ blago
za moške obleke, elegantno,
trajno in pristno-pralno, 60
cm. široko. Za eno obleko
6½ metra le 3 gl.
Brnsko sukneno blago
le dobre vrste:
3-10 m. za 1 obleko 3-50
3-10 m. „1“ „5—
3-10 m. „boljšo“ 7-80
3-10 m. „fino“ 9-50
3-10 m. „najfinjšo“ 12-50
Brnsko blago za suknje
2-10 m. za zgornjo suknjo 6-80
2-10 m. „fino“ 8-40
2-10 m. „najfinjšo“ 12-60
Crno blago za obleke
za duhovnike in salonske
oprave
1-20 m. dosking za hlače 3-50
1-20 m. perneime suknja
in telovnik 7-20
Vse, kar ponujajo druge
trvdke, ima krščanska kon-
kurenca tudi, in sicer bolje
in ceneje.
Krščanska konkurenca postrože vestno ter vzame
nazaj, kar bi ne ugajalo.
Določbe, ki naj se izvrše proti poštnemu povzetju,
pošljejo naj se pod naslovom: Erste üsterr.
behörd.concess. Handels-Auskunfts-Bureau in Brünn.
Tukaj naj se zahtevajo tudi obrazci in ceniki.

Brata Eberl,
izdelovalca oljnatih barv, firnežev, lakov
in napisov.
Pleskarska obrt za stavbe in meblje.
Ljubljana,
na Franciškansko cerkvijo v g. J. Vilharja hiši št. 4.
priporočata prečast. duhovščini in p. n. občinstvu vse
v njih stroko spadajoče delo v mestu in na deželi kot
znano reëlno fino delo in najnižje cene.
Posebno priporočilne za prekupee so oljnate barve
v ploščevinastih pušicah (Blehbüchsen) v domačem
lanem oljnatem firneži najfinije naribane in boljše
nego vse te vrste v prodajalnah.
Cenike na zahtevanje.

Zobozdravnik
Schweiger
stanuje pri Maliču (hôtel Stadt Wien),
II. nadstropje št. 23.
Ordinira od 1½ 10. do 1½ 1. ure
zjutraj in od 2. do 5. ure popo-
ludne.
Ob nedeljah in praznikih od
1½ 10. do 1. ure. (13)

Veliko izbero in zalogo modêrnih
solnčnikov
navadnih in najelegantnejših, isto tako (9-5)
dežnikov
v vseh velikostih, izgotovljenih iz zanesljivo trpežnega blaga, priporoča po
čudovito nizkih cenah
Ljubljana, **L. MIKUSCH,** Mestni trg
Kranjsko. št. 15.
izdelovatelj solnčnikov in dežnikov.
Prejema vsakovrstna naročila na **kostum-solnčnike, pre-
oblači in popravlja stare dežnike in solnčnike**
trpežno in po nizki ceni. Naročila izven Ljubljane, tudi na posamne
solnčnike ali dežnike, izvršuje točno po poštnem povzetju.
Razprodajalcem so na zahtevanje izvirni ceniki franko na razpolago.

„AZIENDA“
avstrijsko-francosko društvo
za zavarovanje proti elementarnim nezgodam in ne-
srečnim slučajem
NA DUNAJI.
Plačani delniški kapital in drugo poroštveno premoženje družbe znaša čez
dva milijona goldinarjev avstrijske veljave.
Pisarna vodstva nahaja se:
na Dunaji, I., Wipplingerstrasse 43.
Zastopništva so:
na Dunaji, v Budapešti, Pragi, Lvovu, Gradci, Inomostu.
„AZIENDA“ zavaruje
proti škodi po toči
po najugodnejših pogojih in za trdne premije, ne da bi se trehalo pozneje doplačevati. Premije
se odmerjujejo kolikor mogoče cenó in plača za premije se kreditira, ako se želi. Škode se kulantno
likvidirajo in točno izplačujejo.
Zastopnike za one kraje, kjer društvo še ni zastopano, vsprejema in pojasnila v zavarov-
vanji daje
glavni zastop v Ljubljani pri J. Prosencu,
Šelenburgove ulice št. 3. (2-1)

Deller-jev
Edina zaloga in prodaja za
vso Kranjsko pri
J. LININGER-ju
v Ljubljani, Rimska cesta 9.
radgonski (24-16)
**Najboljša namizna okrep-
čujoča pijača.**
Zanesljivo zdravilno sredstvo
proti kataru v dihalniku, pre-
hlajenju želodca, zlati žili, pro-
tinu in glavobolu vsled pre-
hlajenja (trganju).
najčistejši alkalični
Ne zamenjati z radensko
kislo vodo.
kislec (kisla voda).